

-SORUŞTURMA EMRİ VERMEYE YETKİLİ DİSİPLİN AMİRİ KONTROL LİSTESİ-

1- Yetki kontrolü yapılmalıdır. Soruşturma emri vermeye yetkili disiplin amiri, olayın tarafı, tanığı olma, olaya ilişkin tutanakları imzalama, olaydan menfaat/çıkar elde etme, taraflarla arasında akrabalık, husumet gibi tarafsızlığını etkileyecek bir durumun olup olmadığını incelemek zorundadır. Disiplin amirinin tarafsız kalamayacağı durumlarda bir diğer disiplin amiri yetkili hale gelir. *(Örneğin, fakültede görevli akademisyen bakımından disiplin amirleri; Rektör ve Dekandır. Şikâyet edilen akademisyen ile dekan arasında resmi kayıtlara geçmiş bir husumet varsa soruşturma açma yetkisi sadece Rektördedir. Dekan soruşturma başlatamaz.)*

2- Zamanaşımı süresini belirlemeli ve not almalıdır. *(Soruşturma; uyarma, kınama, aylıktan kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması suçlarını gerektiren fiiller bakımından olayın öğrenilmesinden itibaren (dilekçe varsa tesliminden itibaren) 1 ay içerisinde açılmalıdır. Çıkarma cezasını gerektiren fiiller bakımından bu süre 6 aydır. Soruşturma açma zamanaşımı süresi geçtikten sonra soruşturma açılmaz.)*

3- Soruşturma başlatıp başlatılmamasına kararı vermelidir. *(Disiplin amiri, önüne gelen her olayla ilgili olarak soruşturma başlatmak zorunda değildir. Ancak somut deliller varsa şikâyeti değerlendirmek zorundadır.)*

4- “Görevden uzaklaştırma” tedbirinin uygulanıp uygulanmayacağına karar verilmelidir. *(2547 sayılı Kanun 53/B maddesi uyarınca yapılır. Bu tedbire soruşturmaya başlamadan önce başvurulacaksa görevden uzaklaştırılanlar hakkında görevden uzaklaştırma kararını izleyen 10 işgünü içerisinde soruşturmaya başlanması şarttır.)*

5-Soruşturma başlatılmadan önce üst disiplin amirlerine aynı olay ile ilgili başlatılmış soruşturma olup olmadığı sorulmalıdır. Bu şekilde mükerrer soruşturmaların önüne geçilmiş olur. *(Örneğin akademik bir personel hakkında şikâyette bulunan kişi hem Dekana hem de Rektörlüğe aynı şikâyet dilekçesini vermiş olabilir. Bu ihtimal değerlendirilerek soruşturma başlatılmadan önce birimler arasında bilgi alış verişi yapılmalıdır. Aksi halde hem Dekanlıkta hem de Rektörlükte soruşturma yapılacak ve mükerrer soruşturma yürütüldüğü için mahkeme kararıyla disiplin cezası iptal edilecektir. Birden fazla soruşturma başlatılmışsa alt disiplin amiri elindeki dosyayı sonlandıracak ve birleştirilmek üzere üst disiplin amirine gönderecektir.)*

6- Soruşturmacı/Komisyon görevlendirmesi yapılmalıdır. Komisyon görevlendirilecek ise tek sayıda üyeden oluşmasına dikkat edilmelidir. *(Disiplin amiri, uyarma ya da kınama cezası söz konusu olduğunda tarafsız kalamama hali hariç bu cezaları kendisi vermek durumunda olduğu için soruşturmaları bizzat yürütmemesi daha uygun olacaktır. Soruşturmacı, birim içerisinden görevlendirilir. Zorunluluk hallerinde Rektörlük aracılığıyla başka birimlerden soruşturmacı görevlendirilmesi istenebilir.)*

7- Soruşturulan kişi akademik personel ise soruşturmacının/soruşturma komisyonu üyelerinin mutlaka akademik personel olması gerekmektedir ve soruşturmacının/soruşturma komisyonu üyelerinin görev ve unvanının, soruşturulanın görev ve unvanına denk ya da üstün olmasına dikkat etmelidir.

8- Fiil, ast ile üst tarafından birlikte işlenmişse soruşturma usulü üste göre belirlenmelidir.

9- Soruşturulacak kişinin hem akademik hem de idari görevi varsa disiplin suçunun kaynaklandığı göreve bakılacak ve buna göre soruşturmacı(akademik ya da idari) atanacaktır. *(Örneğin; bir fakültede kadrosu bulunan akademik personel aynı zamanda enstitü müdürü olarak görev yaptığı hallerde disiplin amiri;*

- 1- Etik ihlali ile ilgili bir disiplin suçunda Dekan ve Rektör iken,
- 2- Enstitü müdürü olarak katılması gereken toplantılara katılmaması durumunda sadece Rektördür.) (Örnek, Arş. Gör. Kerim AZAK- Akademik Personelin Disiplin Rejimi/ Adalet Yayınevi kitabından alınmıştır.)

10- Soruşturulananın, disiplin cezasını gerektiren fiilin işlendiği tarihteki görev ve unvanı; disiplin soruşturmasının başlatıldığı tarihteki görev ve unvanından farklı ise disiplin soruşturması, üst görev ve unvana göre yürütülür. Soruşturmacı tayini buna dikkat edilerek yapılmalıdır. (Örneğin suçu işlediği tarihte doçent olan bir öğretim üyesi, soruşturmanın açılacağı tarihte profesör olmuşsa soruşturma, profesör unvanına göre yapılacaktır. Yine suçu işlediği tarihte (fiil tarihinde) dekan iken soruşturmanın açılacağı tarihte istifa, görevden alınma vb. bir sebeple öğretim görevlisi olmuşsa soruşturma, dekan unvanına göre yapılacaktır. Örnek, Bahattin DUMAN- Yükseköğretim Kanununa Göre Personel Disiplin Soruşturması- Seçkin Yayınevi kitabından alınmıştır.)

11- Şikâyet dilekçesinde bilimsel araştırma ve yayın etiği ihlaline ilişkin iddialar varsa soruşturma başlatılmadan önce dosya, DERHAL Etik Kurulan havale edilmelidir. (ZORUNLUDUR).

12- Soruşturma emrinde soruşturmanın «disiplin soruşturması» mı «ceza soruşturması» mı olduğunu açıkça belirtilmelidir. Hem disiplin hem de ceza soruşturması başlatılacaksa 2 farklı soruşturmacı görevlendirilmelidir.

13- Soruşturma emrinde kesinlikle peşin hüküm sayılacak, suçlayıcı ifadeler yer vermemelidir.

14- Soruşturmacı/komisyon, “soruşturma emri” ile sınırlı olarak soruşturma yürüteceğinden soruşturma emrinde, işlendiği ileri sürülen disiplin fiilinin ne olduğu açıkça belirtilmelidir.

15- Soruşturulan hakkında teklifte bulunurken Türk Ceza Kanununda suç olarak sayılan fiillere ilişkin terimleri gerekmedikçe kullanılmamasına dikkat edilir. Zira Raporda bu fiillere yer verildiğinde, ayrıca ceza soruşturması açılması konusunda teklifte bulunulması gerekir.

NOT: Bir soruşturma başlatılması için failin belirli olması şart değildir. Faili belirli olmayan olaylar hakkında da soruşturma başlatılabilir.